

Utvärdering av Swedfund International

Stödet till den privata sektorn i utvecklingsländer är en viktig del av det svenska internationella utvecklingssamarbetet. En ökande del av detta bilaterala stöd går via Swedfund International AB. Swedfund är ett statligt riskkapitalbolag som genom investeringar tillsammans med andra företag stödjer etableringen av bärkraftiga företag i utvecklingsländer. SADEV har utvärderat i vilken mån Swedfunds investeringar har bidragit till utvecklingen av privatsektorn och om organisationen uppfyllt de mål som satts upp för dess verksamhet. Utvärderingen visar att Swedfund under den undersökta perioden inte systematiskt samlat in information på ett sådant sätt att det går att dra säkra slutsatser kring effekterna av projekten. SADEV kan konstatera att avslutade investeringar inte har följts upp på ett systematiskt sätt. SADEV:s övergripande rekommendation i utvärderingen är att prioritet ges till utvecklingen av ett system för att övervaka, dokumentera och utvärdera företagets investeringar.

"...avslutade investeringar har inte följts upp på ett systematiskt sätt."

"När Swedfund tilldelas ett större kapital bör en del av dessa medel avsättas för att förbättra kapaciteten att bevaka och utvärdera de investeringar som görs."

EFFEKTER AV SWEDFUNDS VERKSAMHET

SADEV:s utvärdering har granskat 44 slumpmässigt utvalda investeringar som gjorts under åren 1991 till 2002. Dessa utgör cirka 50 % av alla investeringar per bransch under den aktuella perioden. Riktlinjerna för hur staten vill att Swedfund skall prioritera mellan verksamhetens mål har varit något oklara för den angivna perioden, vilket har medfört svårigheter i SADEV:s utvärderingsprocess. År 2007 antogs dock nya riktlinjer som tydligare fastställer målbilden för Swedfund.

Den viktigaste iakttagelsen från utvärderingen är att Swedfund inte har samlat in den information som är nödvändig för att kunna bedöma

vilka effekter investeringarna har haft inom privatsektorsutvecklingen.

Trots dessa brister i materialet kan SADEV dra följande slutsatser utifrån det undersökta investeringsmaterialet:

- Majoriteten av investeringarna tycks innehålla någon typ av kunskapsöverföring till det portföljbolag som Swedfund investerat i.
- Överföring av ny teknologi till portföljföretagen var inte lika vanligt förekommande som överföring av kunskap.
- Vissa investeringar har bidragit till att öka konkurrensen inom den berörda sektorn.

- Swedfund förefaller ha tagit hänsyn till miljöaspekter i de granskade investeringarna. Miljöaspekterna har dock ej dokumenterats på ett tillfredsställande sätt vilket gör det svårt att bedöma om företagen har fortsatt att ta hänsyn till dessa.
- Dokumentationen av investeringarna varierar stort vilket bidrar till svårigheten att jämföra dem sinsemellan.
- Inställningen till att lämna ut information om investeringsförloppet har varierat hos de enskilda företagen. Detta har gjort det svårt att jämföra hållbarheten i de investeringar Swedfund finansierat.

REKOMMENDATIONER TILL ÄGAREN

När Swedfund tilldelas ett större kapital bör en del av dessa medel avsättas för att förbättra kapaciteten att bevaka och utvärdera de investeringar som görs. I andra länder har motsvarande organisationer fristående utvärderingsorgan internt – en funktion som även Swedfund bör inrätta. Dessutom bör rutiner för datainsamling under investeringsfasen standardiseras och integreras i projekten från start.

Swedfund har, efter den inledande urvalsprocessen, haft relativt få projekt att välja mellan. För att attrahera fler samarbetspartners, och därmed få möjlighet att ta ställning till ett större antal investeringsförslag, bör Swedfund profilera sig såväl branschmässigt som geografiskt.

KÄLLOR OCH VIDARE INFORMATION:

Denna policy brief bygger på Bo Sjö och Sara Ulväng Flygare (2008) *Evaluation of Swedfund International – An analysis of private sector development impacts*, SADEV Report 2008:3. Denna och andra SADEV-publikationer finns tillgängliga på www.sadev.se